Openbaring 6
Christus zet de apocalyptische gebeurtenissen in de wereldgeschiedenis in beweging

Inhoud

A. Openbaring 6:1-2. Het breken van het eerste zegel....2
B. Openbaring 6:3-4. Het breken van het tweede zegel....7
C. Openbaring 6:5-6. Het breken van het derde zegel....10
D. Openbaring 6:7-8. Het breken van het vierde zegel....12
E. Openbaring 6:9-11. Het breken van het vijfde zegel....16
F. Openbaring 6:12-17. Het breken van het zesde zegel....22
G. Openbaring 8:1. Het breken van het zevende zegel....26

In hoofdstuk 6 breekt Jezus de eerste zes zegels van de boekrol en openbaart de inhoud daarvan.

De boekrol verkondigt de belangrijkste dingen die in de schepping en in de geschiedenis gebeuren. God, die op zijn troon zit in het centrum van het universum, voert zijn eeuwige plan voor de aarde en de mensen uit door middel van de Middelaar, Jezus Christus. Hij openbaart gebeurtenissen in de schepping (bijvoorbeeld, aardbevingen, epidemieën); gebeurtenissen in de geschiedenis (bijvoorbeeld, oorlogen, verdrukkingen) en gebeurtenissen in de heilsgeschiedenis (bijvoorbeeld het verdoemen van het kwaad en het verlossen van Gods volk). Als Heerser op de troon voert Jezus deze gebeurtenissen ook uit.

Samenvatting van Openbaring 6.

Openbaring 6 toont aan dat 'het breken van de zeven zegels' niet alleen de inhoud van de boekrol openbaart, maar ook de inhoud daarvan aan de gang zet! Het breken van de zeven zegels openbaart de triomfantelijke tocht van Christus en zijn evangelie in de wereldgeschiedenis en de gevolgen die dit heeft voor gelovigen en ongelovigen. Jezus zet deze overweldigende gebeurtenissen in de wereldgeschiedenis in gang.

Het breken van de zeven zegels laat de onweerstaanbare, machtige, voorwaartse beweging van Gods geschiedenis van verlossing en oordeel naar het einde toe zien:

- 6:1-2. Het 1ste zegel: het evangelie wordt aan mensen verkondigd en zij worden behouden.
- 6:3-4. Het 2de zegel: de gelovigen worden op godsdienstig terrein vervolgd.
- 6:5-6. Het 3de zegel: de gelovigen worden op economisch terrein verdrukt.
- 6:7-8. Het 4de zegel: niet alleen gelovigen, maar ook ongelovigen en niet-christenen worden door de inhoud van de boekrol geraakt: Ook gelovigen sterven als gevolg van oorlog, hongersnood, ziekte en gewelddadige aanvallen.

- 6:9-11. Het 5de zegel: de christelijke martelaren moeten wachten op Gods wraak op zijn vijanden.
- 6:12-17. Het 6de zegel: met het laatste oordeel komt de geschiedenis van deze wereld tot een definitief einde.
- 8:1-5. Het 7de zegel: niettemin zijn er redenen voor vertraging in Gods heilsgeschiedenis om deze tot zijn geplande einde te brengen.

NB. Kijk om je heen. Wat het breken van de zegels openbaart, gebeurt nu ook op verschillende plaatsen!

A. Openbaring 6:1-2. Het breken van het eerste zegel.

Het breken van het eerste zegel openbaart Christus die als Overwinnaar en Veroveraar uittrekt.

Uitleg van de symbolen.

6:1 En ik zag hoe het Lam het eerste van de zegels opende en ik hoorde een van de vier dieren met een stem *als* van een donderslag zeggen: Kom![1]

Het Lam brak de zegels en opende de boekrol om de inhoud te lezen, *te openbaren en in gang te zetten*!

Het eerste dier beval de eerste ruiter te paard te komen. Hij sprak met een stem als van een donderslag, omdat hij in de hele schepping gehoord moest worden. Zijn bevel roept de inhoud van het eerste zegel in aanzijn.

6:2 En ik zag en zie, een wit paard en hij die erop zat had een boog. En hem was *voor eens en voor altijd* een overwinnaarskrans (HSV: een kroon) gegeven en hij trok uit, *steeds* overwinnend en om te veroveren.[2]

'Het paard' in het boek Openbaring verbeeldt oorlog voeren en overwinnen door begrippen als kracht en vrees (9:7; 14:20; 18:13; 19:11). Het wordt in de Bijbel gebruikt in oorlogen en bij gevechten[3].

Hier wordt het paard dus gebruikt in de geestelijke strijd van evangelieverkondiging, gelovigen overzetten in het koninkrijk van Christus[4] en tegenstanders doden[5].

---

[1] Και ειδον (>βλεπω, οψομαι, ειδον, εωρακα)(aoristus tijd) οτε ηνοιξεν (>ανοιγω) (aoristus tijd) το αρνιον μιαν εκ των επτα σφραγιδων,
και ηκουσα (>ακουω)(aoristus tijd) ενος εκ των τεσσερων ζωων λεγοντος (>λεγω)(onvoltooid tegenwoordige tijd) ως φωνη βροντης
(η βροντη)(donder/donderslag). Ερχου (>ερχομαι)(gebiedende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd).

[2] και ειδον, και ιδου ιππος λευκος, και ο καθημενος (>καθημαι)(onvoltooid tegenwoordige tijd) επ αυτον εχων (>εχω)(onvoltooid
tegenwoordige tijd) τοξον (το τοξον), και εδοθη (>διδωμι)(aoristus tijd) αυτω στεφανος (een overwinnaarskrans bv. van laurierblaadjes
gemaakt), και εξηλθεν (>εξερχομαι)(aoristus tijd) νικων (>νικαω)(deelwoord, onvoltooid tegenwoordige tijd) και ινα νικηση (aanvoegende
wijs, aoristus tijd).

[3] Psalm 20:7; Jesaja 30:16; Jesaja 31:1; Job 39:19-25

[4] Kolossenzen 1:13

[5] Openbaring 19:20-21

De koningen van Israël mochten niet veel paarden aanschaffen[6]. 'Wit' is de kleur van geestelijke zuiverheid/reinheid en van overwinning[7]. Hier symboliseert het witte paard *'geestelijke en morele oorlogen die uiteindelijk tot overwinning leiden'*.

De boog wordt ook als een wapen gebruikt. *Let wel dat hij hier niet een zwaard had om mensen te doden, maar een boog om in een geestelijke zin pijlen in de harten van mensen te schieten zodat zij geestelijk tot leven komen! Pas in Openbaring 19:15 kwam een scherp zwaard uit zijn mond zodat Hij daarmee de heidenvolken zou slaan.*

Het is God die op de troon zit en aan de ruiter op het witte paard de lauwerkrans van overwinning geeft vóórdat hij uittrekt! Dit is een symbool dat Gods soevereine decreet heel zeker uitgevoerd zal worden! *God en zijn plan kunnen en zullen niet falen[8]!* Bij de wederkomst van Christus heeft de ruiter op het witte paard in Openbaring 19:12 naast vele kronen (diademen) een gouden lauwerkrans van overwinning[9] op zijn hoofd (14:14). De diademen symboliseren dat Hij 'de Koning van de koningen' is. De lauwerkrans symboliseert dat Hij 'de absolute overwinning behaald heeft'!

Zijn enige doel is om te overwinnen! *De onvoltooid tegenwoordige tijd van het werkwoord 'overwinnen' benadrukt het feit dat hij de hele tijd overwint! De aoristus tijd van het werkwoord 'veroveren' benadrukt dat het zijn doel is om voor eens en voor altijd alles te veroveren!* Het beeld en de boodschap benadrukken dat Hij de veroveraar en overwinnaar is. God heeft bepaald dat dit zo zal zijn en Hij zal het ook realiseren! Wat zou een christen nog meer kunnen bemoedigen?

Wie is de ruiter op het witte paard?

Hij wordt niet genoemd, maar het is Jezus Christus om de volgende redenen:

De context in Openbaring 5 en 6 verwijst naar Jezus Christus. "Hij heeft *voor eens en voor altijd* overwonnen om de boekrol te openen en zijn zeven zegels te verbreken" (5:5). "Hij trok uit, als een *voortdurend* veroveraar om *voor eens en voor altijd* de overwinning te behalen (6:2)". Door zijn dood en opstanding heeft Hij de zonde, de zondige wereld, de satan en de lichamelijke dood overwonnen. Door zijn werk verovert Hij de harten van heel veel mensen in alle volken.

De kleur 'wit' verwijst naar Christus. Wit wordt altijd geassocieerd met wat heilig en hemels is en nooit met het tegenovergestelde daarvan, met name de antichrist. Bijvoorbeeld: Christus verschijnt met wit haar en een witte baard (1:14). Aan hem die overwint, schenkt Christus een witte steen met een nieuwe naam erop geschreven (2:17). Hij die overwint zal met Christus wandelen in witte kleren als teken van zijn waardigheid (3:4-5). Christus raadt mensen aan om witte kleren van Hem te kopen zodat zij hun naaktheid kunnen verbergen (3:18). De vierentwintig oudsten rondom de troon zijn gekleed in het wit, zitten op tronen en dragen kronen (4:4). Aan de zielen van de martelaren onder het altaar in de hemel worden witte kleren geschonken (6:11). De grote en ontelbare menigte van elke natie stond met witte kleren voor het Lam in de hemel

[6] Deuteronomium 17:16 (zie 2 Samuël 8:4; 2 Kronieken 1:14)
[7] Jesaja 1:18; Openbaring 6:1-2; 7:14; 19:11-16
[8] Zie Jesaja 14:24-27
[9] ο στεφανος, de overwinnaarskrans

(7:9). Zij hebben hun kleren wit gewassen in het bloed van het Lam (7:13-14)[10]. Gezeten op de witte wolk was één als een zoon van de mens met de overwinnaarskrans van goud op zijn hoofd en een scherpe sikkel in zijn hand (14:14). En Gods troon van oordeel is wit. Daar zal Hij volmaakte, rechtvaardige uitspraken doen (20:11).

De overwinnaarskrans die gegeven werd en gedragen wordt, verwijst naar Christus. God schenkt deze overwinnaarskrans aan Christus bij zijn troonsbestijging (5:5, zie 12:5). Het toont aan dat *zijn overwinning gedurende de hele nieuwtestamentische periode absoluut zeker is al vóórdat Hij met de strijd begint*[11].

De Ene die aan het einde van de nieuwtestamentische periode met de witte wolk komt, draagt een gouden overwinnaarskrans (14:14) en vertegenwoordigt Christus bij zijn wederkomst! Hier symboliseert het dat de laatste oorlog voorbij is en dat Christus de Overwinnaar is!

Het woord 'overwinnen' in het verleden, heden en in de toekomst verwijst naar Christus. In het Evangelie van Johannes wordt het woord 'overwinnen' slechts één keer gebruikt en wel door Christus zelf: "In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen *en de wereld blijft voor altijd overwonnen*"[12].

In Openbaring wordt het woord 'overwinnen' vooral met betrekking tot Christus en christenen gebruikt. Twee keer niet. De Bijbelgedeelten die het naast zijn aan Openbaring 6:2 verwijzen naar Christus: "Wie overwint, zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, zoals *ook* Ik overwonnen heb, en Mij met mijn Vader op zijn troon gezet heb" (3:21b). "Hij … heeft voor eens en voor altijd overwonnen om de boekrol te openen en zijn zeven zegels te verbreken" (5:5). Beide Schriftgedeelten verwijzen naar *de handelingen van Christus in het verleden*: Hij heeft al overwonnen door zijn volbrachte verlossingswerk bij zijn eerste komst.

In Openbaring 6:2 wordt de ruiter op het witte paard getekend als één die uittrekt om aanhoudend te veroveren en definitief te overwinnen. Dit is een verwijzing naar *de handelingen van Christus in de tegenwoordige tijd* tussen zijn eerste komst en zijn wederkomst.

In Openbaring 19 zal de ruiter op het witte paard bekleed zijn met een kleed vol bloedspetters van zijn vijanden. Dit is een verwijzing naar *de handelingen van Christus in de toekomst* op de laatste oordeelsdag.

Het thema en het doel van het boek Openbaring verwijzen naar Christus zelf. *Het thema is: 'de overwinning van Christus en zijn Kerk over de draak en zijn engelen'*. Telkens weer wordt de Heere Jezus Christus voorgesteld als de Ene die heeft overwonnen, die aan het veroveren is en die uiteindelijk volkomen overwinnaar zal zijn (1:13ff; 2:26-27; 3:21; 5:5; 6:16; 7:9-10; 11:15; 12:10-11; 14:1-5; 14:14-16; 17:14; 19:11-16; 20:4,6; 22:3,16)! Dit thema loopt als een rode draad door het hele boek Openbaring!

Andere Bijbelgedeeltes die ook naar Christus verwijzen als overwinnaar:

[10] Zie Jesaja 1:18

[11] Mattheüs 28:18; Filippenzen 2:9-11

[12] νενικηκα>νικαω (voltooid tegenwoordige tijd) in Johannes 16:33. Het gevolg van de overwinning blijft voortduren!

Mattheüs 10:34 zegt, “Denk niet dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard (zoals in 6:4)”. Het is Christus die het zwaard brengt. In Openbaring 6 wordt de ruiter op het witte paard gevolgd door de ruiter op het rode paard en deze ruiter wordt een zwaard (zoals in 6:4) ‘gegeven’. Psalm 45:4 zegt, “Gord Uw zwaard aan de heup, o Held, het zwaard van uw majesteit en uw glorie. Rijd voorspoedig uit in uw glorie, op het woord van waarheid, zachtmoedigheid en gerechtigheid; uw rechterhand zal U ontzagwekkende daden leren. Uw pijlen zijn scherp; zij treffen het hart van de vijanden van de Koning. Volken zullen onder U vallen. Uw troon, o God, bestaat eeuwig en altijd; de scepter van uw Koninkrijk is een scepter van rechtvaardigheid”. De oudtestamentische Griekse vertaling, die de apostelen veel gebruikten, zegt, “Rijd in uw majesteit, en span (de boog), wees voorspoedig en heers”, in plaats van “Rijd voorspoedig uit in uw glorie”. Psalm 45 is een Messiaanse Psalm; hij verwijst naar Christus[13]!

De Bijbel stelt de Messias dus voor als toegerust met een boog[14] of met een zwaard[15], die veroverend uittrekt ten behoeve van de waarheid, zachtmoedigheid en gerechtigheid[16] en als Iemand die “oorlog voert in gerechtigheid” (19:11). Dit is ook de voorstelling in Openbaring 6. Habakuk 3:8-9 zegt, “Was de HEERE tegen de rivieren ontbrand? Woedde uw toorn tegen de rivieren, of was uw verbolgenheid tegen de zee, dat U op uw paarden reed? Uw wagens brachten heil. U haalde uw boog tevoorschijn (NIV: “you called for many arrows”)[17].

Conclusie. *De ruiter op het witte paard vertegenwoordigt één Persoon in de geschiedenis, namelijk de Heer Jezus Christus die uittrekt als Veroveraar en om te overwinnen*. Christus trekt voortdurend veroverend erop uit om te overwinnen “totdat Hij alle vijanden onder zijn voeten heeft gelegd”[18]. Hij gebruikt middelen als:

- het Woord (“het evangelie, dat in heel de wereld gepredikt wordt tot een getuigenis voor alle volken[19])
- de Geest
- de getuigenissen
- de tranen van de discipelen
- zijn voorbeden en hun gebeden
- de engelen in de hemel
- de legers op de aarde
- de bazuinen van oordeel (hoofdstuk 8-9)
- de schalen van de toorn van God (hoofdstuk 15-16)

[13] Psalm 45:6-7 = Hebreeën 8-9
[14] Openbaring 6:2; Psalm 45:5
[15] Openbaring 19:15; Psalm 45:3
[16] Openbaring 6:2; Psalm 45:4
[17] Zie Kores in Jesaja 41:2
[18] 1 Korinthe 15:25
[19] Mattheüs 24:14

Hij kan niet falen! Hij zal de Overwinnaar zijn!

B. Openbaring 6:3-4. Het breken van het tweede zegel.

De ruiter op het witte paard wordt gevolgd door drie andere ruiters. Wanneer Christus in de harten en levens van de zijnen gaat heersen, is er altijd de kans dat zij moeten lijden door de vijanden van het kruis en door de slechte wereld.

Het tweede zegel symboliseert over het algemeen slachting: tijdens oorlogen en in het bijzonder wanneer christenen worden vervolgd vanwege hun geloof.

Niettemin gebruikt God juist het bloed van de martelaren om het evangelie te bevorderen.

Uitleg van de symbolen.

6:3 En toen het *Lam* het tweede zegel geopend had, hoorde ik het tweede dier zeggen: Kom[20]

6:4 En een ander paard, dat rood was, trok uit en aan hem die erop zat, werd *macht* gegeven de vrede van de aarde weg te nemen, en *te maken* dat men elkaar zou afslachten. En hem werd een groot zwaard gegeven.[21]

'Vurig rood' is de kleur van bloedvergieten. 'Werd gegeven' betekent dat God het lijden van christenen toelaat en voor zijn eigen doel gebruikt! Eigenlijk staat er in het Grieks "een kort zwaard, dat gebruikt wordt om mensen te doden[22]. Het symboliseert een gewelddadige dood[23].

Wie is de ruiter op het rode paard?

Het woord voor 'zwaard' verwijst naar twee gebruiken:

- de slachting tijdens oorlogen en vervolgingen. Het korte zwaard is een dolk of mes waarmee je jezelf verdedigt en waarmee je mensen doodt in oorlogen
- het slachten van een brandoffer. "Abraham strekte zijn hand uit en nam het mes om zijn zoon te slachten"[24]. In het Oude Testament werden korte zwaarden en pijlen gebruikt om Gods oordelen over zijn vijanden uit te voeren. Daarmee wreekte Hij het vergoten bloed van zijn dienaren[25].

---

[20] Και οτε (nu) ηνοιξεν (>ανοιγω)(aoristus tijd) την σφραγιδα την δευτεραν, ηκουσα (>ακουω) (aoristus tijd) του δευτερου ζωου λεγοντος
(onvoltooid tegenwoordige tijd), Ερχου (gebiedende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd)(HSV: en zie!)

[21] και εξηλθεν (εξερχομαι)(aoristus tijd) αλλος ιππος πυρρος, και τω καθημενω (onvoltooid tegenwoordige tijd) επ αυτον εδοθη (>διδωμι)
αυτω λαβειν (>λαμβανω) (aoristus tijd)
την ειρηνην εκ της γης και ινα αλληλους σφαξουσιν (>σφαζω)(afslachten)(toekomende tijd),
και εδοθη αυτω μαχαιρα (η μαχαιρα)(het korte zwaard of dolk) μεγαλη.

[22] Openbaring 13:10; Handelingen 12:2; Hebreeën 11:37

[23] Mattheüs 10:34

[24] Genesis 22:6,10

[25] Deuteronomium 32:41-43

De context bepaalt of het gaat over oorlog, vervolging of offeranden. *Waar Christus niet over de harten van mensen heerst, daar kunnen vreselijke oorlogen uitbreken. En waar Christus met zijn evangelie ingang vindt, daar kan vervolging ontstaan*!

Het korte zwaard van vervolging dat aan de ruiter gegeven wordt, wordt in het boek Openbaring steeds met betrekking tot christenen en Christus gebruikt, met één uitzondering.

- Het slachten van Christus. “Te midden van de troon … stond een Lam als geslacht” (5:6). “U bent geslacht en hebt ons voor God gekocht met Uw bloed, uit elke stam, taal, volk en natie” (5:9). “Het Lam dat geslacht is, is het waard om de kracht te ontvangen, en rijkdom, wijsheid, sterkte, eer, heerlijkheid en dankzegging” (5:12). “Het Lam dat geslacht is, van de grondlegging van de wereld af” (13:8).
- Het slachten van christenen: Dit klinkt heel wreed en het is heel wreed, maar wel de term die de Bijbel gebruikt. “Kaïn was uit de boze en doodde (letterlijk: slachtte)[26] zijn broer, die een gelovige was”[27]. Johannes “zag onder het altaar de zielen van hen die geslacht[28] waren omwille van het Woord van God, en omwille van het getuigenis dat zij hadden” (6:9). “En het bloed van profeten en heiligen en van allen die geslacht[29] zijn op de aarde, is in deze *stad* gevonden” (18:24). Deze passage kan verwijzen naar meer dan het afslachten van profeten en heiligen (christenen). Het kan verwijzen naar het gewelddadig doden van mensen door oproerige vechtpartijen en criminele acties in steden. En het kan verwijzen naar godsdienstige vervolgingen. Niettemin ligt de nadruk in het boek Openbaring op het afslachten/doden van christenen.

  Let vooral op het verband tussen het tweede en vijfde zegel: *De mensen die op de aarde onder het tweede zegel door het korte zwaard afgeslacht worden, zijn dezelfde mensen van wie de zielen onder het vijfde zegel onder het altaar gezien worden*. Dus, de meerderheid van deze Bijbelgedeelten verwijst naar *de godsdienstige vervolging van christenen*. Dat was ook het probleem van de christenen in de eerste eeuw! Meestal bracht de vervolging van christenen in plaats van de beoogde uitroeiing van die gemeenschap, herleving en groei met zich mee! ‘Het bloed der martelaren is het zaad der Kerk’.
- De enige uitzondering wordt gemaakt bij ‘het slachten van de antichrist’: “En ik zag een van zijn koppen als dodelijk gewond (letterlijk: tot de dood afgeslacht)[30], maar zijn dodelijke wond (letterlijk: wond van de dood) werd genezen” (13:3). Dit wordt gezegd van het beest (antichrist) die op arrogante wijze aanspraak maakt op sterven en opstaan uit de dood. Hij probeert zo Christus na te apen.

Het zwaard van vervolging neemt de vrede van de aarde weg. Ook in Mattheüs 10:21-23,26-28,34-39 zegt Christus dat Hij niet gekomen is om vrede op de aarde te brengen, maar het zwaard: een broeder zal een broeder verraden, een vader zijn kind, kinderen zullen tegen hun ouders rebelleren en hen zelfs doden! Dit betekent niet dat Christus de

[26] εσφαξεν (>σφαζω)
[27] 1 Johannes 3:12
[28] εσφαγμενων (>σφαζω) δια τον λογον του θεου
[29] παντων των εσφαγμενων (>σφαζω) επι της γης
[30] και μιαν εκ των κεφαλων αυτου ως εσφαγμενην (>σφαζω) εις θανατον, και η πληγη (wond) του θανατου αυτου εθεραπευθη

moordenaar is, maar dat het zwaard komt door mensen die Hem afwijzen. Dit stemt overeen met Openbaring 10:9-10 waar het eten van de kleine boekrol zoet in de mond smaakte, maar bitter in de maag – overal waar de boodschap van de Bijbel verkondigd wordt, daar ontstaat tegenstand en vervolging. *Overal waar de ruiter op het witte paard verschijnt, daar volgt de ruiter op het rode paard en komt er vervolging van christenen*[31].

Ieder boek over de Kerkgeschiedenis en de gebedsbrieven van zendingsorganisaties beschrijven eindeloos veel vervolgingen en onderdrukkingen van christenen.

Conclusie. *De ruiter op het vuurrode paard veroorzaakt het uitbreken van vreselijke oorlogen overal in de wereld omdat mensen de Vredevorst (Jezus Christus) niet kennen. Ware christenen zijn echter vredestichters.*[32] *In het bijzonder veroorzaakt het vuurrode paard bloedige godsdienstige vervolging, die vervolgers van christenen 'heilige oorlogen' noemen. Dit vindt gedurende de hele nieuwtestamentische periode plaats.*

De ruiter vertegenwoordigt niet één specifiek persoon en hoort ook niet bij één bepaalde periode in de wereldgeschiedenis. De wereld is voortdurend bezig christenen (de Kerk) te vervolgen, dan hier, dan daar! *Het korte zwaard wordt aan de ruiter op het vuurrode paard gegeven gedurende de tijd die God daarvoor bepaald heeft en niet langer*[33]*!* Alle dingen zijn in de handen van God! Terwijl mensen door middel van oorlogen elkaar en christenen afmaken, zorgt God ervoor dat het tegenovergestelde gebeurt: Steeds meer mensen worden christen!

C. Openbaring 6:5-6. Het breken van het derde zegel.

Het derde zegel symboliseert onrecht en verdrukking die economische ontbering, armoede, inflatie en hongersnood met zich meebrengen voor iedereen, maar in het bijzonder voor christenen die in overeenstemming met het evangelie leven.

Uitleg van de symbolen.

6:5 En toen het *Lam* het derde zegel geopend had, hoorde ik het derde dier zeggen: Kom en zie! En ik zag, en zie, een zwart paard en hij die erop zat, had een weegschaal in zijn hand.[34]

Zwart is de kleur van hongersnood, de zorgen van het leven, rouw en dood. 'De weegschaal' wordt gebruikt om voedselrantsoenen te verdelen, omdat voedsel schaars en duur is geworden. Dit is een verwijzing naar economische ontbering[35]. Er is niet genoeg om met anderen te kunnen delen.

---

[31] Mattheüs 5:10-12; Mattheüs 10:17-20; Handelingen 4 en 5

[32] Mattheüs 5:9

[33] De gelovige zegt: "Mijn tijden zijn in Uw hand!" (Psalm 31:16). "De HEERE zal zijn de vastheid van uw (mijn) tijden." (Jesaja 33:6).

[34]
Και οτε ηνοιξεν την σφραγιδα την τριτην, ηκουσα του τριτου ζωου λεγοντος, Ερχου, και ειδον, και ιδου ιππος μελας (zwart), και ο
καθημενος επ αυτον εχων ζυγον (ο ζυγος)(weegschaal)

[35] Ezechiël 4:9-11

6:6 En ik hoorde te midden van de vier dieren als *(iets als)* een stem zeggen: "Een maat tarwe voor een denarius en drie maten gerst voor een denarius. En breng de olie en de wijn geen schade toe.[36]

De stem is waarschijnlijk van God of van het Lam op de troon die bezig is om de inhoud van de zegels uit te voeren (zie 5:6). 'Een maat' is een graanmaat om het dagelijkse rantsoen voor één man (een soldaat) uit te delen. Tarwe was het voedsel voor de rijken. Gerst was het voedsel voor de armen[37] en vooral voor dieren[38]. Een dagloon is ongeveer één denarius[39]. Een heel dagloon zou nodig zijn om voedsel voor één man voor één dag te kopen, genoeg om zichzelf maar niet zijn gezin te onderhouden. Daarom zou het hele gezin moeten leven van gerst, grof voedsel, dat meestal gebruikt werd voor dieren en verkocht werd tegen een derde van de prijs van tarwe.

Behalve voedsel zijn er nog andere menselijke behoeften waaraan niet kon worden voldaan. Dit is geen beschrijving van hongersnood, omdat de hoge prijzen nog geen hongersnood-prijzen zijn. Mensen die geld hebben kunnen nog steeds kopen wat ze willen. Als 'olie en wijn' een aanduiding is voor het helen van wonden en verzachten van pijn[40], dan is er nog verlichting te midden van de economische ontbering (voedseltekort). Maar als 'olie en wijn' een aanduiding is voor de gemakken van het leven en het genieten van de rijkdom, dan zijn het vooral de armen die het moeilijk zullen hebben.

Wie is de ruiter op het zwarte paard?

Het beeld gaat over een bepaald soort mensen die economisch verdrukt worden. Over het algemeen lijden mensen met lage inkomens. Terwijl de rijken voedsel in overvloed hebben en alle gemakken van het leven genieten, vinden de armen het leven zwaar.

Vooral christenen zullen lijden. De economische toestanden gedurende de eerste eeuw toonden aan hoe de christenen (in Thyatira) nauwelijks een lid van een handelsgilde konden zijn zonder hun godsdienstige principes over boord te zetten (2:18-29)! Wanneer zij zich uit de gilden terugtrokken, leden ze verlies en ondergingen ze lichamelijk lijden.

In Openbaring 13:16-18 gaat het over economische toestanden onder de heerschappij van het beest uit de zee en van het beest uit de aarde. Wie geen merkteken van het beest draagt, kan niets kopen of verkopen.

De groep mensen die het meest onder de economische verdrukking zullen lijden zijn de mensen die weigeren het merkteken van het beest te ontvangen (namelijk, de christenen). In zijn eerste brief zegt Johannes dat de tijd waarin hij leefde al 'het laatste uur' was en dat er toen al "veel antichristen waren"[41].

---

[36] και ηκουσα (aoristus tijd) ως (als) φωνην (klank, stem, uitroep) εν μεσω των τεσσαρων ζωων λεγουσαν, Χουνιξ (η χοινιξ)(maat) σιτου (ο σιτος)(koren/tarwe) δηναριου (denarius was een oude Romeinse munt) (HSV: penning), και τρεις χοινικες κριθων (η κριθη)(gerst) δηναριου. και το ελαιον (olie) και τον οινον μη αδικησης (>αδικεω) (aanvoegende wijs, aoristus tijd) (schaden)

[37] Johannes 6:9,13

[38] 1 Koningen 4:28

[39] Mattheüs 20:2

[40] Lukas 10:34

[41] 1 Johannes 2:18

Dus, kort na de eerste komst van Christus leden christenen al onder de onderdrukkende maatregelen van de antichristen, de autocraten, van hun dag. Door de eeuwen heen tot vandaag is dat zo gebleven. Christenen worden economisch verdrukt op grond van hun christelijke overtuigingen. Zij worden naar lagere posities geschoven, omdat zij vrijmoedig van Christus getuigen, of omdat zij de dag van de Heere willen houden, of omdat zij eerlijk en rechtvaardig willen blijven en niet willen meedoen aan corruptie en omkoperij. Zij verliezen hun banen of hun wordt verboden bepaalde banen te hebben, omdat zij trouw willen blijven aan hun christelijke overtuigingen. Dit gebeurt op verschillende plaatsen in de wereld.

Conclusie. De ruiter op het zwarte paard vertegenwoordigt onrecht en verdrukking die leiden tot ontbering, armoede, inflatie en honger voor veel mensen en in het bijzonder voor christenen. Veel mensen zullen lijden, omdat hun werkgevers Jezus Christus, de rechtvaardige, niet kennen. En vooral christenen lijden omdat zij met hun rechtvaardig en eerlijk leven aanstoot geven aan de niet-christenen.

De tweede en derde ruiter horen bij elkaar. Beiden verbeelden de verdrukking van christenen. Gedurende de nieuwtestamentische periode worden sommige christenen voor hun geloof gedood en anderen voor hun geloof gediscrimineerd.

D. Openbaring 6:7-8. Het breken van het vierde zegel.

Het vierde zegel symboliseert de universele calamiteiten die alle mensen treffen, gewoon omdat zij in de tegenwoordige wereld leven[42]. Deze wereld wordt gekenmerkt door onbeschrijfelijke zelfzucht, willekeurige vrijheid en arrogante onafhankelijkheid.

Uitleg van de symbolen.

6:7 En toen het *Lam* het vierde zegel geopend had, hoorde ik *de* stem van het vierde dier zeggen: Kom![43]

6:8 En ik zag, en zie: een grauw paard en die erop zat, zijn naam was de dood, en het rijk van de dood volgde hem. En hun werd macht gegeven over het vierde *deel* van de aarde om te doden met het zwaard, met honger, met de dood en door de wilde dieren van de aarde.[44]

'Grauw' (grauwgeel of groengeel) is een griezelige, ziekelijke kleur, symbolisch voor ziekte en dood. Het symboliseert een mengsel van ziekten en plagen. Deze ruiter 'zat' niet alleen op het paard, maar 'torende erbovenuit'[45]. Figuurlijk betekent dit dat hij gezag over

[42] Zie Johannes 17:11,14

[43] Και οτε ηνοιξαν (aoristus tijd)
την σφραγιδα την τεταρτην, ηκουσα φωνην του τεταρτου ζωον λεγοντος, Ερχου (HSV: en zie).

[44] και ειδον, και ιδου ιππος χλωρος (*grauw, groengeel*), και ο καθημενος (>καθημαι)(onvoltooid tegenwoordige tijd) επανω αυτου
ονομα αυτω (ο) θανατος, και ο αδης (in het Grieks: Hades) ηκολουθει (>ακολουθεω)(onvoltooid verleden tijd) μετα αυτον
και εδοθη (aoristus tijd) αυτοις εξουσια επι το τεταρτον της γης, αποκτειναι (>αποκτεινω)(aoristus tijd) εν ρομφαια και εν
λιμω (ο λιμος)(honger, hongersnood) και εν θανατω και υπο των θηριων (το θηριον)(wilde dier) της γης.

[45] επανω

het paard had[46]. Hiermee wordt de 'dood' in zijn meest voorkomende vorm voor zowel christenen als niet-christenen bedoeld. Het woord 'Hades' (het rijk van de dood) symboliseert 'de toestand van de mens zonder lichaam' (de toestand waarin de geest van het lichaam gescheiden is). De ruiter op het grauwe paard veroorzaakt heel veel ellende en lichamelijke dood en de gestorven mensen worden door het rijk van de dood opgeslokt[47].

Weer eens zal Gods soevereine decreet uitgevoerd worden! *Dit betekent dat de dood en het rijk van de dood niet maar kunnen doen wat ze willen! Zij kunnen niet verder gaan dan wat God toelaat! Hoewel de satan macht over de dood heeft[48] en christenen door middel van zijn politieke (13:2,7), godsdienstige (13:11-12) en morele (17:3-5) bondgenoten vermoord worden (11:7), kan hij deze macht alleen uitoefenen als God hem dat toestaat! Het is Jezus Christus die uiteindelijk besluit of toestemming geeft wanneer iemand sterft (1:18)!* Dit feit is een geweldige troost voor christenen! *Christenen hoeven nooit bang te zijn voor de dood en het rijk van de dood! Niets en niemand kan ons scheiden van Gods liefde voor ons [49], ook deze dingen niet!*

Het door God gegeven gezag van de ruiter en het grauwe paard is beslist beperkt. Hoewel zij vele miljoenen zullen doden, blijft dit getal beperkt tot 'een vierde deel'. Dit getal is een aanduiding van een beperking die God op de aarde heeft ingesteld.

Het getal '4' is het getal van de aarde (noord, zuid, oost, west). Het vierde zegel beschrijft dus vier universele calamiteiten (weeën) op de aarde. Terwijl het tweede en derde zegel vooral betrekking hebben op christenen, hebben de calamiteiten onder het vierde zegel betrekking op alle mensen in de wereld.

Wie is de ruiter op het grauwe paard?

De symboliek in het boek Openbaring is geworteld in het Oude Testament. In het boek Ezechiël wordt de bestraffing van Jeruzalem door Babylon uitgebeeld en geprofeteerd[50]. De HEER zal hongersnood, wilde dieren, de plaag, bloedvergieten en het zwaard sturen[51]. Het Bijbelgedeelte Openbaring 6 is geworteld in Ezechiël 14:21-22. "Gods vier ergste oordelen tegen Jeruzalem" waren: "zwaard, honger, wilde dieren en pest - om mens en dier uit te roeien." En toch zullen er overlevenden zijn – "zonen en dochters zullen ontkomen" (vers 22). Babylon heeft Jeruzalem geteisterd. Babylon was een instrument in de handen van God die deze calamiteiten zond om Jeruzalem te zuiveren en haar inwoners te heiligen[52].

---

[46] Lukas 19:17

[47] Denk aan de dodelijke Spaansegrieppandemie in de jaren 1918-1920 die wereldwijd naar schatting 20 tot 100 miljoen levens eiste, een aantal dat het totale dodental van de Eerste Wereldoorlog ruimschoots overtrof. En denk aan de covid-19-pandemie vanaf 2020 die heel veel mensen ongeacht hun geloof opslokte.

[48] Hebreeën 2:14

[49] Romeinen 8:39

[50] Ezechiël 4 en 5

[51] Ezechiël 5:17

[52] Ezechiël 11:19-21

"Zeg tegen hen: *Zo waar* Ik leef, spreekt de Heere HEERE, Ik vind geen vreugde in de dood van de goddeloze, maar daarin dat de goddeloze zich bekeert van zijn weg en leeft! Bekeer u, bekeer u van uw slechte wegen, want waarom zou u sterven, huis van Israël?"[53].

Zo worden de vier wereldwijde calamiteiten in Openbaring 6:8 beschouwd vanuit hun betekenis voor de Kerk. *God gebruikt calamiteiten als oorlogen, hongersnoden, aardbevingen, droogten, tsunami's en epidemieën/pandemieën om zijn Koninkrijk uit te breiden. Deze vier calamiteiten zijn de gevolgen van de zondeval en de aanhoudende goddeloosheid en ongerechtigheid van mensen. Deze vier weeën worden instrumenten in de handen van God om zijn zaak in de wereld te bevorderen. Deze calamiteiten worden door God toegelaten om mensen tot bekering te roepen! Ze zijn luidsprekers die verkondigen dat er een God is en dat Hij graag wil dat mensen naar Hem terugkeren! Hij wil hen bewaren voor nog iets ergers dan de wereldwijde calamiteiten, namelijk: voor eeuwig verloren gaan[54]!*

- Het zwaard. Onder het tweede zegel wordt het korte zwaard (Grieks: machaira) gebruikt om christenen af te slachten. Maar onder het vierde zegel wordt het lange, grote en zware zwaard (Grieks: romfaia) gebruikt. Met zo'n zwaard heeft David het hoofd van Goliath afgehakt. Met zo'n zwaard voert Christus oorlog, dat wil zeggen, tegen de mensen die zich niet bekeren en mensen die valse leerstellingen verkondigen (1:16; 2:16). Met zo'n zwaard zal Christus zijn vijanden in de laatste oorlog doden (19:21). Dus, het eerste wee is niet een of andere bijzondere oorlog, maar betekent alle oorlogen in de menselijke geschiedenis. *In deze oorlogen worden ook gelovigen gedood, niet noodwendig omdat God hen voor iets straft. De calamiteit is enerzijds een middel om gelovigen te heiligen en anderzijds een instrument in Gods hand om ongelovigen te roepen zich tot Jezus Christus te bekeren*.
- Honger. Honger kan een gevolg zijn van het wanbeheer van de aarde, van oorlogen of van droogte. "Daarom onthoudt de hemel u dauw, en het land onthoudt u zijn opbrengst, want Ik riep droogte uit over het land… en over wat het land oplevert, over de mensen en over de dieren en over al de inspanningen van uw handen. … U rekent op veel, maar zie, het wordt weinig. Wat u in huis bracht, daar blies Ik in"[55]. Heel veel mensen worden gedood door gebrek, uitputting, ellende, slechte oogsten, verliezen op zakelijk vlak, enzovoorts. *In deze hongersnoden sterven ook christenen, niet noodwendig omdat God hen voor iets straft. De calamiteit is enerzijds een middel om gelovigen te heiligen en anderzijds een instrument in Gods hand om ongelovigen te roepen zich tot Jezus Christus te bekeren*.
- Dood. Hier betekent het woord een bijzondere manier van doden; waarschijnlijk *de plaag, epidemieën of ziekten die de dood tot gevolg hebben*[56]. 'Dood' in de Bijbel slaat dikwijls op de builenpest of de zwarte dood. Zo stierven waarschijnlijk ook de Filistijnen nadat zij de ark veroverd hadden. 1 Samuël 5 tot 7 beschrijft hoe de HEER de Filistijnen met tumoren sloeg. Die ziekte wordt door de vlooien op ratten veroorzaakt. Het vernietigde de mensen in Asdod en Gat. De hongersnood wordt ook dikwijls met de builenpest geassocieerd. God strafte de inwoners van Jeruzalem tijdens

[53] Ezechiël 33:11
[54] Johannes 3:16,18,36.
[55] Haggaï 1:9-11
[56] Denk aan hartinfarcten, trombose, kanker, malaria, Spaanse griep, aids, ebola, sars, corona, enz.

de Babylonische inval met een langdurig beleg, hongersnood, de builenpest en het zwaard[57]. Ook in de eindtijd zullen er grote aardbevingen, hongersnoden en besmettelijke ziekten[58] in verschillende plaatsen zijn[59]. De 'dood' kan ook verwijzen naar ziekte en erge pijn als gevolg van seksuele immoraliteit (2:20-23; 18:8). *Ook christenen sterven aan dit soort plagen en ziekten, niet noodwendig omdat God hen voor iets straft. De calamiteit is enerzijds een middel om gelovigen te heiligen en anderzijds een instrument in Gods hand om ongelovigen te roepen zich tot Jezus Christus te bekeren*.

- Wilde dieren. Nadat de koning van Assyrië de Israëlieten door ballingschap verplaatst had en mensen uit verschillende volken in de dorpen en steden van Israël (Samaria) gevestigd had, hadden deze volken aanvankelijk niet de HEERE aanbeden. Daarom had de HEERE wilde dieren gezonden om sommigen van hen te doden[60]. Wilde dieren maken geen onderscheid tussen christenen en niet-christenen. Zij verscheuren wat zij kunnen pakken, hetzij binnen of buiten de Romeinse amfitheaters. *In moderne tijden worden mensen meer door verkeersongelukken gedood, ook niet omdat God hen voor iets specifieks straft. De calamiteit is enerzijds een middel om gelovigen te heiligen en anderzijds een instrument in Gods hand om ongelovigen te roepen zich tot Jezus Christus te bekeren*.

Conclusie. De ruiter op het grauwe paard vertegenwoordigt de universele calamiteiten (oorlogen, hongersnoden, ziekten en wilde dieren) die onder andere *gedurende de nieuwtestamentische periode* ook christenen treffen, gewoon omdat christenen ook in de wereld leven. *Christenen krijgen geen voorkeursbehandeling tijdens oorlogen, hongersnoden, ziekten en ongelukken. Hoewel calamiteiten als deze leiden tot morele, geestelijke en lichamelijke ontbinding van veel mensen, leiden zij ook tot de bekering van velen tot Christus en tot morele en geestelijke herleving onder christenen. Dus, Christus gebruikt al deze weeën als instrumenten om zijn Kerk te heiligen en om zijn Koninkrijk uit te breiden*.

Samenvatting van de eerste vier zegels.

Waar Christus zijn zaak (de evangelieverkondiging) bevordert, zullen oorlogen, hongersnoden en andere calamiteiten alle volken inclusief christenen treffen.

De evangelieverkondiging zal leiden tot vervolging (afslachting en onderdrukking) van christenen[61]. Christenen zullen ook lijden onder de beproevingen van de vier calamiteiten die iedereen in de wereld ondergaat. God gebruikt deze moeilijkheden om christenen te zuiveren, te heiligen en te versterken. *Satan en de mensen die hem volgen worden door hun eigen wapens verslagen – zij slachten elkaar af*[62]. *Hun middelen om christenen uit te roeien (afslachting en politieke en economische onderdrukking) worden ook Gods middelen om de christenen en de Kerk te versterken en worden ook Gods instrument om het Koninkrijk van God te bevorderen!*

[57] Jeremia 21:3-7
[58] pandemieën
[59] Lukas 21:11
[60] 2 Koningen 17:25
[61] 2 Timotheüs 3:12
[62] Richteren 7:22; 1 Samuël 14:20; 2 Kronieken 20:23. "De HEERE richtte het zwaard van de een tegen de ander".

E. Openbaring 6:9-11. Het breken van het vijfde zegel.

Het vijfde zegel symboliseert de christenmartelaren die vooral uit 'de grote verdrukking'[63] komen en na hun dood in de hemel bij God getroost worden.

Het eerste zegel gaat over de triomftocht van Jezus Christus en het evangelie tussen de eerste komst van Christus en zijn wederkomst. Maar Christus en zijn boodschap worden ook tegengewerkt, bevochten en verworpen. Christenen worden ook gemarteld. In landen waar christenen vandaag vervolgd en gedood worden voor hun geloof gaan zij er bij hun wedergeboorte al van uit dat zij vervolgd zullen worden. Zij calculeren die mogelijkheid al in bij hun overgave aan Christus. "Allen die godvruchtig willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden".[64]

Uitleg van de symbolen.

6:9 En toen het *Lam* het vijfde zegel geopend had, zag ik onder het altaar de zielen van hen die geslacht waren omwille van het Woord van God, en omwille van het getuigenis dat zij hadden.[65]

Het altaar kan het wierookaltaar voor het voorhangsel in het Heilige deel van de tempel symboliseren (8:3) of het brandofferaltaar voor de ingang van de tempel in de voorhof[66]. De context bepaalt welk altaar bedoeld wordt. In Openbaring 6:9 wordt gesproken over het brandofferaltaar. In het Oude Testament werd het bloed van de offeranden aan de voet van het brandofferaltaar uitgegoten[67]. 'Het bloed' werd beschouwd als de drager van de ziel of het leven van het dier[68].

Het visioen over de hemelse tabernakel of tempel in Openbaring 4 en 5 (7:15) wordt voortgezet door het brandofferaltaar in hoofdstuk 6 te tonen. Vergelijk de volgorde van de Drie-enige God: God de Vader, God de Heilige Geest en God de Zoon (1:4-5) met de drie delen van de hemelse tabernakel of tempel. God troont boven de ark in het Allerheiligste (4:2-3)[69]; de Heilige Geest wordt vertegenwoordigd door de kandelaar met zeven armen in het Heilige (4:5); en Jezus Christus wordt voorgesteld als een lam dat geslacht wordt en dit wordt gesymboliseerd door het brandofferaltaar in de voorhof van de tempel (5:6).

Deze zielen zijn van christenen die gemarteld werden (met geweld geslacht) tijdens de oorlogen tussen de volken en in het bijzonder tijdens de vervolgingen van christenen. Telkens wanneer christenen op de aarde gemarteld worden, wordt het voorgesteld als offeranden op het brandofferaltaar in de hemel. *Hun offers/lijden vullen aan wat nog overblijft van de verdrukkingen van Christus ten behoeve van zijn lichaam, dat is de Kerk*[70]. *In dit visioen is Christus in de hemel. Hij lijdt niet langer om verzoening te doen voor de*

[63] Mattheüs 24:15-22; Openbaring 7:14
[64] 2 Timotheüs 3:12; cf. Johannes 16:33
[65] Και οτε ηνοιξεν (aoristus tijd) την πεμπτην σφραγιδα, ειδον (aoristus tijd) υποκατω του θυσιαστηριου (το θυσιαστηριον) τας ψυχας των εσφαγμενων (>σφαζω)(voltooid tegenwoordige tijd) δια τον λογον του θεου και δια την μαρτυριαν ην ειχον (>εχω)(hebben, bezitten).
[66] Exodus 40:26-29; 2 Kronieken 4:1,19
[67] Exodus 29:12; Leviticus 4:7
[68] Leviticus 17:11,14; Deuteronomium 12:23
[69] 1 Kronieken 13:6
[70] Kolossenzen 1:24; zie 2 Korinthe 1:5; 1 Petrus 4:13

zonden, want dat is volbracht[71]*. Toch blijft Hij lijden samen met zijn lijdende Kerk (zijn lichaam) op de aarde*.

De zielen van deze christenen worden voorgesteld als *bijeen onder het brandofferaltaar in de hemel. Dit symboliseert dat hun "leven met Christus verborgen is in God"*[72]. Dit is dus symbolisch van de wijze waarop deze christenen stierven, als martelaren. Z*ij werden als het ware geslacht op het brandofferaltaar en hun bloed vloeit naar de voet van het altaar*.

De offeranden in de oudtestamentische periode werden vrijwillig gebracht als toewijding aan God. Het gaat dus niet alleen om christenen die gemarteld worden omdat zij Jezus Christus belijden (12:11), maar *ook om christenen die hun leven op een of andere manier voor God en zijn zaak hebben opgeofferd. Zij zijn de christenen die stierven nadat zij hun lichamen geofferd hadden "als een levend, heilig en voor God welgevallig offer"*[73].

Zij werden niet gelijkvormig aan deze wereld. 'Je lichaam aan God wijden' in Romeinen 12:2 is de technische uitdrukking voor het dienen van God door het brengen van verschillende soorten offers[74]:

- het offer van een heilig leven[75]
- het offer van God loven en Christus belijden[76]
- het offer van financiële ondersteuning aan Gods medewerkers[77]
- het ultieme offer van je lichaam als een martelaar in dienst van Jezus Christus.

Niettemin, terwijl de lichamen van christenen in hun graf op de aarde liggen, zijn hun zielen direct in de tegenwoordigheid van God in de hemel[78].

Dit wordt gezegd van de apostel Johannes (1:2,9) en van christenen in het algemeen (12:11,17). Zij worden door de wereld vervolgd en gedood, niet vanwege de woorden die zij *verkondigen* of het getuigenis dat zij geven, maar vanwege 'het Woord van God' en 'het getuigenis van Jezus Christus' (19:10) dat zij *bezitten*! 'Het Woord van God' is de Bijbel. 'Het getuigenis van Jezus Christus' is de openbaring van God in de God-Mens, Jezus Christus, en zijn boodschap, het evangelie. *Alleen omdat zij christenen zijn, de Bijbel bezitten en Jezus Christus in hun harten en levens woont, worden zij zonder reden aangevallen. Soms wordt hun geen kans op eerlijke rechtspraak gegund. En soms worden zij harteloos vermoord.* Zij hebben hun toehoorders niet door hun prediking geprovoceerd. Zij hebben Christus moedig beleden en hun Bijbels niet weggedaan uit angst voor hun belagers[79]!

[71] Johannes 19:30
[72] Kolossenzen 3:3
[73] Romeinen 12:1-2
[74] 1 Petrus 2:5
[75] Romeinen 12:1-2
[76] Hebreeën 13:15
[77] Filippenzen 4:18
[78] 2 Korinthe 5:1-9; Filippenzen 1:23
[79] 1 Petrus 2:21-23

6:10 En zij riepen met luide stem zeggende: Tot hoelang, heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt U ons bloed niet aan hen die op de aarde wonen?[80]

Zij zijn ontsteld en verbolgen over het onrecht in de wereld. Ook Abel werd met geweld gedood voor het doen van wat recht was. Zijn bloed "roept van de aardbodem" tot God[81]. Let wel, hun lichamen mogen dan wel op de aarde dood zijn, omgebracht door hun belagers of gestorven na een leven van dienstbetoon, maar hun zielen (geesten) zijn levend in de hemel bij God[82]!

Het woord 'Heer/Heerser' (letterlijk: despoot)[83] in het Grieks is de naam voor een eigenaar van slaven of van een beheerder van een groot huishouden[84]. Het wordt soms voor God en soms voor Christus gebruikt[85]. God is de Heer/Heerser: Hij heeft soevereine en onbeperkte heerschappij en macht. *Wat met deze christenen gebeurde is iets wat Hij heeft toegelaten!* God is heilig: Hij is absoluut tegen moord, maar ook toegewijd aan het bereiken van zijn doel. Wat er gebeurde met deze christenen is verschrikkelijk, is onrecht, is zinloos, maar zelfs op deze weg gaat God zijn eeuwige plan bereiken![86] God is ook waarachtig: Hij blijft absoluut getrouw aan zijn Woord.

Wat er met deze christenen gebeurde, zal uiteindelijk leiden tot hun verheerlijking en beloning, maar tot verdoemenis en straf voor de mensen die het onrecht pleegden.

Overal waar een rechter op aarde tegen alle regels van gerechtigheid mensen veroordeelt, kunnen christenen zich beroepen op de Hoogste Rechter in de hemel. "Want hiertoe bent u geroepen, omdat ook Christus voor ons geleden heeft; Hij laat ons *zo* een voorbeeld na, opdat u zijn voetsporen zou navolgen; Hij, die geen zonde gedaan heeft en in wiens mond geen bedrog gevonden is; die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem die rechtvaardig oordeelt[87]!

Maar hoe kan deze roep tot vergelding van de zielen onder het altaar (6:10) gerijmd worden met het gebed van Christus, "Vader, vergeef *het* hun, want zij weten niet wat zij doen"[88]? *Deze martelaren roepen niet om vergelding voor zichzelf, maar voor God. Zij willen geen persoonlijke wraak, maar zijn begaan met de waarheid, gerechtigheid en heiligheid van God die onder de voeten van de vijand vertrapt worden*. Vergelijk dit met de gebeden in het Oude Testament die Gods vloek of oordeel afroepen[89]. De uitdrukking 'hen die op de aarde wonen' is soms een uitdrukking voor mensen die zich niet willen bekeren (3:10; 8:13; 11:10; 13:8; 17:8). Door het evangelie te verwerpen of tegen te werken, hebben de

---

[80] Και εκραξαν (>κραζω)(aoristus tijd) φωνη μεγαλη λεγοντες, Εως ποτε (tot wanneer/hoe lang) , ο δεσποτης, ο αγιος και αληθινος,
ου κρινεις (>κρινω)(selecteren, oordelen, besluiten) (onvoltooid tegenwoordige tijd) και εκδικεις (>εκδικεω)(wreken)
(onvoltooid tegenwoordige tijd) το αιμα ημων εκ των κατοικουντων (onvoltooid tegenwoordige tijd επι της γης.

[81] Genesis 4:10

[82] Zie Lukas 23:43,46; 2 Korinthe 5:1-5; Filippenzen 1:20-24; Openbaring 20:4-6

[83] Despoot betekent 'heer van het huis', 'alleenheerser' maar zonder de bijgedachte aan willekeur en onredelijkheid

[84] 1 Timotheüs 6:1; 1 Petrus 2:18

[85] Lukas 2:29; Handelingen 4:24 en 2 Petrus 2:1; Judas 4

[86] Genesis 50:20; Romeinen 12:21

[87] 1 Petrus 2:21-23

[88] Lukas 23:34

[89] bv. Psalm 28:4-5

mensen die op de aarde wonen God beledigd en veracht. Gods soevereine wil werd tegengewerkt, zijn heiligheid geschonden en zijn waarheid verworpen.

De zielen onder het altaar hebben het evangelie met hun leven verdedigd. De God van de Bijbel, voor wie zij hun levens hebben geofferd, zal zeker voor hun en zijn recht en eer opkomen. Hun zielen in de hemel roepen niet om persoonlijke wraak aan hun vervolgers[90], maar verlangen naar de wederkomst van Christus in majesteit en heerlijkheid, wanneer de heerschappij en gerechtigheid van God in Christus openlijk geopenbaard zullen worden.

De roep, "Hoe lang nog" was al de roep van Gods volk in het Oude Testament[91]. Een aantal van deze Bijbelgedeelten komen uit de tijd van de Babylonische ballingschap of uit de tijd van de verdrukking onder Antiochus IV Epifanes in het boek van Daniël. *Het lijden van de christenen tijdens de nieuwtestamentische periode wordt gezien als een voortzetting van het lijden van Gods volk tijdens de oudtestamentische periode*.

6:11 En aan ieder van hen werd gegeven een lang wit gewaad. En tegen hen werd gezegd dat zij nog een korte tijd moesten rusten totdat ook *het aantal* van hun mededienstknechten en hun broeders, die evenals zij gedood zouden worden, volledig zou zijn geworden.[92]

Opnieuw zal Gods soevereine decreet (besluit, plan) uitgevoerd worden!

Christenen die vervolgd en gedood worden, krijgen een wit gewaad. *Zij worden bekleed om de naaktheid van hun zielen te bedekken* (3:18)[93]. Op de aarde worden zij verworpen en onteerd, maar in de hemel worden zij welkom geheten en geëerd! Het witte gewaad symboliseert de volmaakte gerechtigheid en heiligheid van Christus die aan zijn volgelingen toegerekend en toebedeeld worden. Het zijn 'de klederen van het heil en de mantel van gerechtigheid'[94], die Jezus Christus heeft verdiend voor allen die in Hem geloven (3:4,18; 7:14)[95]. Het witte gewaad is ook een symbool voor de eeuwige feestmaaltijd bij de wederkomst van Christus (19:8)[96].

Voor ons mag de wederkomst van Jezus Christus, de opstanding (verrijzenis) uit de doden, het laatste oordeel en het herstel van alle dingen nog heel ver verwijderd lijken[97], maar in de ogen van de Heer is dit heel dichtbij en duurt het nog maar een korte tijd!

---

[90] Romeinen 12:18-19

[91] Psalm 74:9-10; Psalm 79:5; Psalm 80:4; 89:46; Psalm 119:84; Jesaja 6:11; Jeremia 12:4; Zacharia 1:12 en Daniël 8:13; Daniël 12:6

[92] και εδοθη (>διδωμι)(aoristus tijd)
αυτοις εκαστω στολη (η στολη) λευκη, και ερρεθη (>λεγω, ερω, ειπον, εωρακα)(aoristus passief) (zeggen) αυτοις ινα αναπαυσονται (>αναπαυομαι)(toekomende tijd)
ετι χρονον (ο χρονος) μικρον, εως πληρωθωσιν (>πληροω) (aanvoegende wijs, aoristus
tijd) και οι συνδουλοι αυτων και οι αδελφοι αυτων οι μελλοντες (>μελλω)(deelwoord, onvoltooid tegenwoordige tijd) αποκτεννεσθαι (>αποκτεινω)(+infinitief, onvoltooid tegenwoordige tijd, passief) ως και αυτοι.

[93] zie 2 Korinthe 5:2

[94] Jesaja 61:10

[95] Romeinen 13:14

[96] Zie Mattheüs 8:11-12; 22:11-12

[97] zie 2 Petrus 3:3-4

Duizend jaar voor ons is als één dag in Gods ogen[98]. Deze getrouwe getuigen van Christus moeten de laatste oordeelsdag rustig afwachten. Zij moeten wachten op de dag dat de onrechtvaardige rechters (valse beschuldigers, kwaadsprekers, enz.) voor de rechtvaardige Rechter uit de hemel terecht zullen staan.

Let op de vertragende factor: *Dingen op de aarde lijken nog niet te zijn wat zij echt in Gods ogen zijn. De ongerechtigheden van de niet-christenen lijken nu gecamoufleerd en ongestraft te blijven. En de gerechtigheid van de christenen lijkt nu nog niet geopenbaard en erkend. Vanaf de eerste komst van Jezus Christus worden dingen steeds meer en meer wat zij echt zijn: de niet-christenen worden duidelijk steeds slechter en de christenen worden duidelijk steeds rechtvaardiger* (22:11)!

Tijdens deze goddelijke vertraging van de eindtijd tot de plotselinge en onverwachte wederkomst van Christus mogen de gestorven christenen rusten van hun vuurproef op de aarde en mogen zij van hun verlossing in de hemel genieten (14:13)[99]. Zij mogen nu al samen met Christus in de hemel heersen (20:5-6).

Het volledige aantal van hun mededienstknechten die gedood zullen worden in dienst van het evangelie is al door God bepaald! God verandert zijn eeuwige plan niet[100]! De martelaren ontvangen de zekerheid dat hun gebeden beantwoord worden. Niettemin is de tijd voor het laatste oordeel nog niet gekomen. Wanneer dit volledige getal bereikt wordt, zal het zesde zegel geopend worden!

De boodschap van het vijfde zegel: het geroep van martelaren naar gerechtigheid.

Het breken van het vijfde zegel openbaart de vijfde apocalyptische gebeurtenis en zet de uitvoering ervan in werking: de zielen van gestorven christenen zijn onder het altaar in de hemel. Zij staan symbool voor *het lijden en de dood van christenen die voor Jezus geleefd hebben*. Christus openbaart dat het onrecht dat hun aangedaan werd of hun afslachting niet onopgemerkt en ongestraft zal blijven. Dat dient tot troost. God zal op zijn tijd gerechtigheid doen zegevieren.

F. Openbaring 6:12-17. Het breken van het zesde zegel.

Het zesde zegel symboliseert de laatste oordeelsdag; de grote catastrofe op de laatste dag van de wereldgeschiedenis. Dit zal de finale apocalyptische (grote, gewelddadige) gebeurtenis zijn (zie 10:7)!

Uitleg van de symbolen.

6:12 En ik zag toen het *Lam* het zesde zegel geopend had en zie, er kwam *voor eens en voor altijd* een grote aardbeving en de zon werd zwart als een haren zak en de maan werd als bloed.

6:13 en de sterren van de hemel vielen op de aarde, zoals een vijgenboom zijn onrijpe vijgen afwerpt als hij door een harde wind wordt geschud.

[98] 2 Petrus 3:8
[99] zie Lukas 12:19
[100] Efeze 1:4-5; Filippenzen 1:6; 2 Timotheüs 2:19

6:14 En de hemel week voor *eens en voor altijd* terug als een boekrol die wordt opgerold. En alle bergen en alle eilanden werden *voor eens en voor altijd* van hun plaats gerukt.[101]

Het laatste oordeel op de laatste dag van deze aarde en deze wereldgeschiedenis zal het tegenwoordige universum inclusief de aarde vernietigen en de mensen schrik aanjagen. Deze verschrikking treft echter alleen de goddeloze en onrechtvaardige mensen[102]. Omdat *het getal van wedergeboren christenen bij de wederkomst* van Christus klein zal zijn[103], ziet Johannes de hele wereld bevangen van angst. Nu zal 'het teken'[104] verschijnen, namelijk Jezus Christus zelf. Alle mensen zullen Hem zien[105]. Voor ongelovigen zal dit een verschrikking zijn, maar voor gelovigen een vreugde!

Het zesde zegel zal zes dingen in de schepping en zes groepen mensen op aarde treffen. Het getal '6' is 'het getal van de mens' (13:18) en wordt hier vertegenwoordigd door 'de wereld van de mens'.

De laatste dag, de dag van het laatste oordeel, raakt zes dingen in de schepping (aarde, zon, maan, sterren, hemel (lucht), bergen plus eilanden).

- *Aarde* (11:13 en 16:18 tijdens het laatste oordeel). Stel je voor dat de hele aarde op en neer deint als een uitdrukking van Gods macht en verbolgenheid.
- *Zon*[106]. Dit is niet slechts een zonsverduistering, een donkere lucht, maar het licht van de schepping[107] zal uitgedoofd worden! Vanaf dit punt zal het licht van de zon niet meer nodig zijn, omdat Christus haar licht en lamp zal zijn (21:23).
- *Maan* (21:23)[108]. Ook het licht van de maan (het reflecteren van zonlicht) zal permanent uitgedoofd worden.
- *Sterren*. Een vijgenboom draagt ook tijdens de winter vijgen onder zijn bladeren, maar zij worden zelden rijp en vallen massaal af als er een sterke wind gaat waaien. Zo zullen de sterren uit hun baan vallen en het zal lijken alsof zij op de aarde vallen[109]. De

---

[101] Και ειδον οτε ηνοιξεν την σφραγιδα την εκτην, και σεισμος (ο σεισμος) μεγας εγενετο (aoristus tijd), και ο ηλιος (ο ηλιος) εγενετο
(aoristus tijd) μελας (μελας-μελαινα-μελαν)(zwart) ως σακκος (ο σακκος) τριχινος (van haar), και η σεληνη (maan) ολη (heel/volledig)
εγενετο (aoristus tijd) ως αιμα. και οι αστερες (ο αστηρ) του ουρανου επεσαν (aoristus tijd) εις την γην, ως συκη (η συκη)(vijgenboom)
βαλλει (>βαλλω)(aoristus tijd) τους ολυνθους (ο αλυνθος)(onrijpe vijg) αυτης υπο ανεμου (ο ανεμος)(wind) μεγαλου ζειομενη (>σειω)
(schudden)(onvoltooid tegenwoordige tijd). και ο ουρανος απεχωρισθη (>αποχωριζω)(van elkaar scheiden, afscheuren) ως βιβλιον

ελισσομενον (>ελισσω)(oprollen), και παν ορος (το ορος, τα ορη) και νησος (η νησος)(eiland) εκ των το πων (ο τοπος) αυτων
εκινηθησαν (κινεω)(bewegen).

[102] Johannes 3:36; Romeinen 1:18

[103] Lukas 18:8. Het getal uitverkoren gelovigen (de volheid) daarentegen zal ontelbaar zijn (Openbaring 7:9)

[104] Mattheüs 24:3

[105] Mattheüs 24:29-30

[106] Mattheüs 24:29

[107] Genesis 1:3

[108] Mattheüs 24:29

[109] Jesaja 34:4; Mattheüs 24:29

zon, maan en sterren zullen ophouden te fungeren als bronnen van energie en licht. Dit is een verschrikkelijk beeld!

- *Hemel*. De hemel wordt voorgesteld als een gordijn dat symbolisch het hemelruim met de onzichtbare God aan het menselijk oog onttrekt. Dit gordijn wordt geopend en als het ware naar beide kanten opgerold. Het geschapen universum wordt als een stuk papier opgerold.
- *Bergen* (16:20; 21:1). Alle bergen en alle eilanden (dat wil zeggen, bergtoppen die boven de oceanen uitsteken) zullen bewegen, van hun plaats gerukt worden of verdwijnen. Alle steden, dorpen en huizen zullen instorten (16:19-20).

6:15 En de koningen van de aarde, de groten, de oversten over duizend, de rijken, de machtigen en alle slaven en vrije *mensen* verborgen zich in de grotten en tussen de rotsen in de bergen.[110]

De laatste dag raakt zes groepen mensen: koningen, groten/prinsen, generaals, rijken, machtigen, vrije mensen en slaven. Zij worden ingedeeld naar hun rang, stand, macht, bezittingen, invloed of sociale status.

- *Rang.* De voornaamste politieke leiders.
- *Stand* (19:19). De sociale elite.
- *Macht* (19:19). De voornaamste militaire leiders
- *Bezit* (13:16-18). De voornaamste leiders in de handel en industrie, de kapitalisten, de geldmagnaten en mensen die op alle mogelijke manieren zich hebben verrijkt.
- *Invloed* (18:23). De machthebbers die invloed hebben op politieke, sociale, educatieve, culturele en godsdienstige terreinen. Door hun vermogens, hun gaven, positie en invloed hebben zij hun wil op zwakkeren, armen en hulpbehoevenden gelegd.
- *Sociale status*. De laagste groep die bestaat uit arbeiders die als slaven werken.

6:16 En zij zeiden tegen de bergen en de rotsen: Val *voor eens en voor altijd* op ons en verberg ons voor het aangezicht van Hem die op de troon zit, en voor de toorn van het Lam.[111]

Onder de symboliek van zes groepen mensen ziet Johannes *de hele goddeloze, onrechtvaardige mensheid met plotselinge angst bevangen*. Hij hoort het verschrikkelijke geschreeuw van miljoenen. Zij kruipen weg in grotten en tussen rotsen van bergen. Zij proberen weg te komen. Maar van wat? Van iets dat erger is dan vallende bergen, namelijk de toorn van God!

---

[110] και οι βασιλεις της γης και οι μεγιστανες (magistraten, gezaghebbende ambtenaren) και οι χιλιαρχοι (officier over 1000 soldaten) και
οι πλουσιοι (rijken) και οι ισχυροι (machtigen) και πας δουλος και ελευθερος εκρυψαν (>κρυπτω)(aoristus tijd) εαυτους
εις τα σπηλαια (grot, hol, spelonk) και εις τας πετρας των ορεων.

[111] και λεγουσιν τοις ορεσιν και ταις πετραις, Πεσετε (>πιπτω)(gebiedende wijs, aoristus tijd) εφ ημας και κρυψατε (>κρυπτω/κρυβω)
(verbergen)(gebiedende wijs, aoristus tijd) ημας απο προσωπου του καθημενου (>καθημαι)(onvoltooid tegenwoordige tijd) επι του θρονου
και απο της οργης του αρνιου.

Iedereen voelt en weet dat de laatste oordeelsdag is aangebroken. Mensen huiveren, zijn in paniek en proberen te vluchten. Zij willen liever door rotsen en bergen verpletterd worden dan door de toorn van God. Dit is het einde van de macht, pracht en praal van koningen, groten, generaals, rijken en machtigen. Dit is het einde van al het uiterlijke vertoon, corruptie en andere zonden van mensen. *Zij geloofden niet dat deze dingen zouden gebeuren, maar het gebeurde toch!* Zij dreven de spot ermee, gaven er niets om en verdreven het uit hun gedachten, maar nu moeten zij het toch meemaken!

Alleen zij die trouw bleven aan het Lam, die zijn zoenoffer voor hun zonden hebben aangenomen en Hem trouw hebben gediend, hoeven deze dag niet te vrezen! Zij zullen in een oogwenk veranderd worden[112] en samen met alle gelovigen die uit de dood zijn opgestaan[113], opgenomen worden in de wolken naar een ontmoeting met de Heere in de lucht[114].

6:17 Want de grote dag van zijn toorn is *voor eens en voor altijd* aangebroken en wie kan *dan* staande blijven?[115]

Eindelijk wordt alle onrecht gestraft. Gods heilige verontwaardiging en rechtvaardige toorn tegen alle vormen van kwaad en zonden (dingen die Gods doel missen) wordt uitgestort over de goddelozen en onrechtvaardigen, over de ongelovigen en ongehoorzamen. Gods toorn sluit zijn liefde niet uit! *Gods toorn is een vorm van zijn liefde! Gods liefde vereist toorn of heilige verbolgenheid! Gods toorn is Gods liefde die werkt voor de heiligen, godvrezenden en rechtvaardigen en tegen allen en alles wat zondig, goddeloos en onrechtvaardig is. Gods liefde brengt het recht tot stand en vernietigt het kwaad! Gods toorn is zijn verterende reactie tegen iedereen die zijn liefde verwerpt en zijn waarschuwingen en terechtwijzingen veronachtzaamt. De toorn van Christus heft zijn liefde niet op. Hij kan niet en zal niet voor eeuwig tolereren (gedogen) dat de mensen maar doorgaan met leven in zonde en onrecht[116]. Hij zal zich uiteindelijk tegen hen keren en hen verdoemen. Als de dag van het laatste oordeel eenmaal aangebroken is, is de deur van genade ook voor eeuwig gesloten[117]*! "Onze God is een verterend vuur"[118]. "Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God"[119].

Bekeer je nu. "Nu is het de tijd van het welbehagen, nu is het de dag van het heil!"[120]. "Beroem u niet op de dag van morgen, want u weet niet wat een dag kan baren[121]! Als je als lezer nog geen vrede gemaakt hebt met Jezus Christus als Verlosser en Heer, doe het dan NU[122]!

---

[112] 1 Korinthe 15:51-55
[113] 1 Thessalonicenzen 4:14
[114] 1 Thessalonicenzen 4:16-18
[115] οτι ηλθεν η ημερα η μεγαλη της οργης αυτων, και τις δυναται (>δυνομαι) σταθηναι (>ιστημι)(infinitief, aoristus)?
[116] Genesis 6:3; Romeinen 1:28-29
[117] Mattheüs 25:10-13; Galaten 5:4; Hebreeën 12:15
[118] Hebreeën 12:29
[119] Hebreeën 10:31
[120] 2 Korinthe 6:2
[121] Spreuken 27:1
[122] Johannes 1:12-13; Openbaring 3:20

De laatste oordeelsdag. Wanneer het volledige getal (de volheid) van de vrijgekochte mensen in het Koninkrijk van God zijn binnengekomen en het volledige getal van christenen die gemarteld werden ter wille van het evangelie thuis zijn bij God de Vader (6:11)[123], dan vindt de wederkomst van Christus plaats en de opstanding uit de doden, het laatste oordeel en de vernieuwing van alle dingen! Dan is het einde van de wereldgeschiedenis bereikt!

Met de opening van het zesde zegel stort het tegenwoordige universum inclusief de tegenwoordige aarde in en komt deze schepping en wereldgeschiedenis tot een einde. Dan hebben zij hun tijd gehad en hun doel bereikt. Dan zullen zij plaatsmaken voor de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Die zullen anders zijn, mooier, eeuwig en onvernietigbaar. De relatie tussen God en mensen en tussen mensen en de schepping zal prachtig zijn (21:1 tot 22:6)[124].

De boodschap van het zesde zegel: de angst bij de ineenstorting van de huidige schepping.

De finale en volledige uitstorting van Gods toorn op de wereld die de Kerk heeft vervolgd zal inderdaad verschrikkelijk zijn! De schrik en angst, het ontzag en de ontsteltenis van die dag wordt gesymboliseerd door een ineenstortend universum.

Het beschrijft wat er in de schepping en in de mensheid gebeurt op de laatste dag van deze tegenwoordige tijd. Ook het Oude Testament spreekt over gebeurtenissen in de eindtijd in dergelijke termen[125]. Het visioen dat Johannes ziet is helemaal echt en moet als een geheel verstaan worden zonder conclusies te trekken over de precieze veranderingen die plaats zullen vinden. Het totale plaatje beschrijft de ontbinding van het geschapen universum, het einde van de hemel en de aarde in zijn tegenwoordige vorm. Het doel van dat plaatje is om de ernst van de oordeelsdag te beschrijven en de noodzaak om je te bekeren.

G. Openbaring 8:1. Het breken van het zevende zegel.

8:1. En toen het *Lam* het zevende zegel geopend had, kwam er een stilte in de hemel van ongeveer een half uur.[126]

Het zevende zegel symboliseert het ondoorgrondelijke fenomeen van vertraging. Het lijkt of de geschiedenis tegen het einde zich langzamer ontvouwt.

Voor verdere uitleg zie hoofdstuk 8.

---

[123] Mattheüs 24:14; Romeinen 11:15-26

[124] 2 Petrus 3:10-13

[125] Jesaja 13:9-11; Jesaja 34:4; Ezechiël 38:19-20; Amos 8:8-9; Joël 2:10-11,31-32a; zie ook Mattheüs 24:29; Lukas 21:25-26; 2 Petrus 3:10-12;
Hebreeën 1:10-11; Openbaring 16:18-20; Openbaring 20:11

[126] Και οταν (toen) ηνοιξεν (aoristus tijd) την σφραγιδα την εβδομην, εγενετο (aoristus tijd) σιγη (η σιγη)(stilte) εν τω ουρανω
ως ημιωρον (το ημιωρον/ημιωριον)(half uur)